

Universitätsbibliothek Paderborn

**Specvlvm Magnvm Episcoporvm, Canonicorvm,
Sacerdotvm Et aliorum Clericorum omnium tam
Secularium quam Religiosorum**

Tympe, Matthäus

[Köln], 1614

43. Conscientiæ puritati studere.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51447](#)

confessores multi vltro è montibus & sy
procedentes pro fide morti se obtulerunt,
Saracenorum sectam detestati sunt; Plenit
rum exemplorum sunt annales Ecclesiastici.

SIGNVM XLIII.

*Animi seu conscientiae puritatem &
dis munditiem diligentissime cu-
rare.*

*In via lu-
tulenta fe-
re semper
aliquid ad leuiora & minora vitant peccata , cum
herescit
luti.*

z.Reg.4.

z.Mor.c.19

Quotidie

ad

poni

cogitatio-

nes suas se-

uere exami-

lat.

VT Clerici boni munditiem cordis (d
præmium est visio Del) conseruent,
aliquid ad leuiora & minora vitant peccata , cum
quicquid ad animæ salutem pertinet, non
esse parum, sed maximum & grauissimum
mandatum esse, quippe quo contineatur zu
tas. Etsi Isboseth Rex esset, tamen misere
sus est parua re spreta, quoniam ianuæ custo
fœminæ mandarar, quæ obdormiscentes
mini mortem insidiatores admisit: Nequa
(ait Diuus Gregorius)Isboseth hac morte
buisset, si non ad ingressum domus mulier
hoc est, molle custodiam ad mentis ad
deputasset. Fortis namque virilisque sensus
actiones & poni cordis foribus debet, quem nec negli
citatia somnis opprimat, nec ignorantia ero
muni ex
C
ita ex
damp
culat
munc

Adhæc ut conscientiae integratem tuer
nare. Inter sco- crebro utuntur sacramentis, hæc enim si
pulos & syr percipientur, magnam omnino vim habe
tes pericu-

animam abluendam si quid maculæ aspersum est, *losas perpe-*
tum etiam in suo nitore atque innocentia con-
tuo nani-
feruandam. Card. Borromeus fraudet Cardinali gamus.

II. *Bimero ut aliquem habeat spiritualis vitæ, do-*
cetina, prudentia & virtute idoneum magistrum
& patrem, qui curam gerat eius informandi &
instituendi, cuius munus sit eum monere, qua-
nitione multiplices dæmonis insidias vitare &
pugnas superare possit, Clerici boni non solum
ratificant confessario sua delicta, sed etiam
scrupulos & dubitationes communicant, ab eo
consilium petunt, apud eum deponunt mole-
dias quæ nonnunquam incident vel occurunt,
suis iudicio acquiescent, denique illi totam
committrunt animam, ac perinde accidui in du-
bitinere parent. Animum quoque torpesce-
renon sinunt nihil agendo, sed semper aliqua re
V. locum da
otio.

bona & utili atque etiam fructuosa occupatum
tenent, nihil enim æque eum contaminat atque
onum desidiosum, propter ea quæ ex eiusmodi
otio consequi solent, cuiusmodi sunt confabu-
lationes superuacaneæ, vanationes rerum no-
morum, &c, quod Paulus condemnat, turpes ser-
mones, stultiloquia, scurrilitates quæ ad rem
non pertinent, detractiones, assentationes, & alia
eiusmodi.

Certe qui grauia criminâ cōmisere, ij patiuntur occultū conscientię flagellum, quo interdum
ita exagitantur, vt sibi ante peractam poenitentiam vitam abrumpant, illa enim assidue eos ac-
culat & condemnat, & dignos suppicio pro-
nunciat, & tanquam ingens malum impendeat
dira

Col. 3.
Eph. 5.

dira apprehendere & timere facit. Hinc fit
mni industria conentur mentem auertere &
cogitationes discutere , vt ista molestia careat.
Dedunt se lusibus & conuiuiis, symposiis &
fabulationibus , & ad omnia externa se effe-
dunt, vt internum illum accusatorem & tor-
rem fugiant ; Nihil illis grauius est quam esse
cum & cum animo suo colloqui : Hæc omnia
sunt prælagia futuri iudicij & vindictæ quæ
hanc vitam sceleratos animos manet: ipsa cri-
na sunt velut semina impendentium supplici-
rum , & ideo naturæ quodam instinctu percep-
tur & sentitur illa modestia ex criminum re-
datione.

ProMilone

Contra conscientia recte factorum magnitudo
ad fert solatium. Magna est, ait Cicero, vis confusa
mata mea tiae in utramque partem, ut nego, timeant qui nihil
oratoria, ubi hac
verba S.
Bern fere
explican-
tur.
Syr 13.
Prou. 15.
2. Cor. 1.
Act. 13.

miserunt, & paenam semper ante oculos versari pauci
qui peccauerunt. S. Bern. in lib. de consid. ad Eu-
nium ait: Quid ditius? quid in corde dulcissimum?
terra quietius est & securius bona conscientia? de-
rerum non metuit, non verborum contumelias, non
poris cruciatus, que & ipsa morte magis erigitur
deprimitur. Certe conscientia pura facit con-
movere omnia tormenta.

SIGNVM XLI.

*Consilis non solum doctiorum, prudentior
& seniorum libenter uti, sed etiam in-
feriorum.*

*Prou.3.v.5 C.12.v.5. S. Chrysostomus hom. 9. de laudibus S. Petenitie
Sait, Confessariis omnes opus habent etiam si quis se de
confessio parti*